HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אמר רבי יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו. פירש בקונטרס שבא לתרץ דכולי עלמא מכנים שרץ חייב ולענין הוצאת טומאה פליגי ותימה דלכאורה אין חילוק דאי מכנים שרץ חייב הוא הדין דמוזהר להוציא מויאלחו מן המחנה דכל היכא דקרינן לא יטמאו את משכני קיינן ויאלחו וא"כ מאי טעמא דמאן דאמר דאמר מעזרה לא וגרלה דמילתא באפי נפשה היא ולא קאי לדחויי הא דקאמר לעיל כתנאי (ב) ופליג בין במכנים בין במוציא דאין חילוק כדפירשנו אלא בא לאסמוכי קרא למאן דאמר חייב ולמאן דאמר פטור:

אמר ר' שמעון יבנם. והכי קאמר ליה רבי שמעון לתנא קמא אע"פ שמיקל אני במחשיך חוץ לתחום מחמיר אני בנימת הכנור דהתם לאו קולא הוא אלא משלך נתנו לך וגם כאן לא נתנו לך אלא משלך דהיינו עניבה דהוה דבר המותר והא דנטר עד הכא משום דבעי לאסוקי מילי דבמקדש אבל לא במדינה:

הדרן עלך המוצא תפילין וסליקא לה מסכת עירובין

אמר רבי יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו. [1] ויבאו הכהנים לפנימה בית ה' לטהר ויוציאו את כל הטומאה אשר מצאו בהיכל ה' לחצר בית ה' ויקבלו הלוים להוציא לנחל קדרון חוצה מר סבר מדאשתני בעזרה בלוים טומאה בעזרה ליכא ומר סבר עד היכא דלא אפשר בלוים מפקי כהנים השתא דאפשר בלוים תו לא מטמאי כהנים (ג) תנו רבנן (א) הכל נכנסין בהיכל לבנות לתקן ולהוציא את הטומאה ומצוה בכהנים אם אין שם כהנים נכנסין לוים אין שם לוים נכנסין ישראלים ואידי ואידי טהורין אין טמאין לא אמר רב הונא (ב) רב כהנא מסייע כהני דתני רב כהנא מתוך שנאמר [2] אך אל הפרוכת לא יבא יכול לא יהו כהנים בעלי מומין נכנסין בין האולם ולמזבח לעשות ריקועי פחים תלמוד לומר (ג) אך חלק [3] מצוה בתמימים אין שם תמימים נכנסין בעלי מומין מצוה בטהורין אין שם טהורין נכנסין טמאין אידי ואידי כהנים אין ישראלים לא איבעיא להו טמא ובעל מום איזו מהן נכנס רב חייא בר אשי אמר רב טמא נכנס דהא אישתרי בעבודת ציבור ר' אלעזר אומר (ד) בעל מום נכנס דהא אישתרי באכילת קדשים: רבי שמעון אומר וכו': רבי שמעון היכא קאי התם קאי דתנן (ד) מי שהחשיך חוץ לתחום אפילו אמה אחת לא יכנס ר' שמעון אומר אפי' חמש עשרה אמה יכנס לפי שאין המשוחות (ה) ממצעין את המדות מפני הטועים דקאמר תנא קמא לא יכנס ואמר ליה רבי שמעון יכנס: שלא התירו לך אלא משום שבות: היכא קאי התם קאי דקאמר תנא קמא (ו) קושרה ואמר ליה רבי שמעון עונבה עניבה דלא אתי לידי חיוב חטאת שרו ליה רבנן קשירה דאתי לידי חיוב חטאת לא שרו ליה רבנן:

הדרן עלך המוצא תפילין וסליקא לה מסכת עירובין

ת"ל שוב לחם קרא אחרינא כתיב בתריה לחם אלהיו מקדשי הקדשים וסמיך ליה אקרא קמא דנשתמע הכי לא יגש להקריב לחם אלהיו: **דהא אישתרי באכילת קדשים.** מהאי קרא לחם אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל: **המשוחות.** (ג) מודדין התחומין ומליצין סימן כשהן מודדין מדתן: **מפני טועי המדה.** שמא יטעו בה הלכך מקלרין אותה נמצא שעדיין התחום לא הגיע ומי שהחשיך לו חוץ לתחום כבר נכנס בתוך אלפים ט"ו אמות כדפרישית במי שהוליאוהו (לעיל דף נב.). ל"א מפני הטועין ששוכחין ויולאין וחוזרין ונכנסין לפיכך מקלרין המודדין את התחום הסימן ומליצין (ו) בתוך התחום שאם יצא לא עביד איסורא: **יבנם.** דמשלך נתנו לך שכבר הוא בתוך תחומו והכא אתא ר' שמעון למיתב טעמא למילתיה דלא תימא מיקל אני באיסור שבת אלא משלו נתתי לו והכא נקט לה משום פלוגתא דנימת כנור כדמפרש וחזיל: **קושרה.** בנימת כנור שנפסקה ופליג רבי שמעון ואמר בברייתא עונבה ואמר הכא טעמא למילתא ופליג אתנא דלעיל ואמר לא הותרו במקדש אלא שבות ובתרתי מיפלגא מילתא דרבי שמעון רישא במחשיך חוץ לתחום וסיפא בנימת כנור והכי קאמר רבי שמעון לתנא קמא אע"פ שהקלתי במחשיך חוץ לתחום מחמיר אני בנימת כנור דהתם משלך נתנו לך אבל כאן לא התירו אלא שבות: **קשירה דאתי לידי חיוב חטאת.** במדינה (ד) גזרה שמא יקשור קשר של קיימא:

הדרן עלך המוצא תפילין וסליקא לה מסכת עירובין

בלוים. אם אין שם לוים נכנסין ישראלים. אמר רב הונא רב כהנא דכהנא הוא ומסייע כהני. דתני רב כהנא אך אל הפרוכת לא יבא ואל המזבח כו'. יכול [לא] יהו כהנים בעלי מומין נכנסין לבין האולם ולמזבח לעשות ריקועין למזבח ת"ל אך חלק. מצוה בתמימין. אין שם תמימין נכנסין בעלי מומין. מצוה בטהורין. אין שם טהורין נכנסין טמאין, ואילו ואילו כהנים אבל ישראלין לא. **איבעיא** להו טמא ובעל מום איזה מהן נכנס. רב חייא בר אשי אמר רב טמא נכנס דהא אישתרי ליה עבודת ציבור. ר' אליעזר אמר בעל מום נכנס דהא אישתרי באכילת קדשים. **מתני' ר' שמעון אומר כל שהיתירו לך חכמים לפסח שיני אלא עושין בטומאה, וציבור נמי דבעיד בטומאה בטמא נפש אבל בשאר טמאות לא. ובפר' כיצד צולין שנינו נטמא קהל או רובו או שהיו הכהנים טמאין והקהל טהור יעשה בטומאה. בעל מום נכנס דהא אישתרי באכילת קדשים.** זהו מן התורה, דכתיב כל איש אשר בו מום מזרע אהרן הכהן. לחם אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל. **סליקא לה מסכתא דעירובין בסיעתא דשמיא. ברוך נותן ליעף כח**

משלך נתנו לך. ר' שמעון אומר התם קאי בהא דתנן מי שהחשיך חוץ לתחום אפילו אמה אחת לא יכנס. רבי שמעון אומר אפי' חמש עשרה אמה יכנס, שאין המשוחות ממצעין את המידות מפני הטועין. כלומר הניחו מקום שלא הכניסוהו במקום אלפים אמה (ב) אותם שמדדו התחום יתר מזה, וכאילו אינו מכלל תחומך הן ולפיכך התירו לך. **שלא התירו לך אלא משום שבות.** גם דבריו הללו במשנה זו משיב [על] שאמר תנא קמא קושרין. א"ל קשורה דאתיא לידי חיוב חטאת גזרו בה רבנן, עניבה דלא קשירה היא ולא אתיא לידי חיוב חטאת, אלא משום שבות לא גזרו בה רבנן. דכל מקום דהיתירו לא היתירו שם אלא מקום שהוא מותר והם שגזרו עליו משום שבות הוא, אבל במקום איסורא דאורייתא לא.

הדרן עלך המוצא סליקא לה מסכת עירובין

ח) תוספתא דכלים ב"ק פ"ח ה"ט, ב) [חולין מט.], ג) [פסחים ה.וש"נ], ד) לעיל נב., ה) ל"ל ממלין, ו) [לעיל קנ:], ז) [ע"ז לב:], ח) בס"ת: כל, ט) [פסחים עז.], י) [אמור פרשה ג], כ) [ויקרא כא], ל) [במדבר כח], מ) בס"ת: המתוס ומליצין את הסימנים,

תורה אור השלם

1. וְיָבֹאוּ הַכֹּהֲנִים לַפְּנִימָה בֵּית יְיָ לְטַהֵר וַיּוֹצִיאוּ אֵת כָּל הַטֻּמְאָה אֲשֶׁר מָצְאוּ בְּהֵיכַל יְיָ לַחֲצַר בֵּית יְיָ וַיְקַבְּלוּ הַלְּוִיִּם לְהוֹצִיא לְנַחַל קִדְרוֹן חוּצָה:

דברי הימים ב כט טז

2. אַךְ אֶל הַפָּרֹכֶת לֹא יָבֹא וְאֶל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִגַּשׁ כִּי מוּם בּוֹ וְלֹא יְחַלֵּל אֶת מִקְדָּשַׁי כִּי אֲנִי יְיָ מְקַדְּשָׁם: ויקרא כא כג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ויבאו הכהנים לפנימה: (ב) ד"ה דהא אישתרי וכו' מקדשי הקדשים וגו' לא יגש כי מום בו וסמיך ליה אקרא: (ג) ד"ה המשוחות וכו' מדמן הס"ד ואחר כך מ"ה מפני הטועין מפני טועי המדה: (ד) ד"ה קשירה וכו' במדינה גזור שמא: (ה) תוס' ד"ה מ"ר יוחנן וכו' כתנאי ומפליג בין מכנים למוציא דאין חילוק:

רב נסים גאון

טמא נכנס דהא אישתרי בעבודת הציבור. בפ' א' דמסכת יומא ברס"י איתמר טומאת המת רב נחמן אמר היתר היא בציבור. ואסיקנה כל טומאת המת בצבור רחמנא שרייה. ותניא ונשא אהרן את עון הקדשים וכי איזה עון הוא נושא אם עון פיגול וכו', הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור. ובמסכת פסחים בפר' אלו דברים בפסח דוחין את השבת גרסי', ופסח גופיה מנא לן כולי', יכול לא יהו עושין את השיני אלא טמאין וכו'. אלא הכי קאמ' אינו נדחה

עין משפט נר מצוה

עח א ב ג מי' פ"ז הכל' בית הבחירה הלכה כג:

מוסף רש"י

מי שהחשיך חוץ לתחום. שהוא בא בדרך וחשבה לו חוץ לתחום (לעיל נב:). אפילו חמש עשרה אמה. לאו דוקא ט"ו אמה (שם). שאין המשוחות. מודדי התחומין לעיריות ועשין סימן לחוץ לתחום, ממצין את המדות. להציב הסימן בסוף אלפים, אלא כונסין אותן לתוך אלפים, מפני הטועים. מפני טועי המדה שאין מכירים את הסימן ופעמים הולכין להלן ממנו וחוזרין ואלו אדעתייהו. ג"א שמעתי דדוקא ט"ו אמה נקט, וטועי המדה הן המשוחות הקונגין התחומין וחמרינן בכילד מעברין (לעיל מז:) אין מודדין אלא בחבל של חמשים אמה, לרבעים חבלים יש לאלפים וכל חבל וחבל חמעטע שני אחיות, שזה חופס מכאן וזה חופס מכאן ואחאיזה טפח וחלי אלבע הרי פ' טפחים ומ' אלבעות הטולין ליי' טפחים, הרי חשעים טפחים שהן חמש עשרה אמות (לעיל נב:).

הדרן עלך מסכת עירובין

רבינו חננאל

א"ר יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו ויבאו הכהנים פנימה בית ה' לטהר ויוציאו את כל הטומאה אשר מצאו בהיכל ה' לחצר בית ה' ויקבלו הלוים להוציא אל נחל קדרון חוצה. (ו) ר' עקיבא סבר מדאפיקו הכהנים מן ההיכל עד לחצר בית ה', מכלל דעזרה לא מקבלה טומאה. ור' שמעון בן נגס סבר בהיכל דלא איפשר לוים למיעל מטמינן להו להכהנים, אבל בחוצה דאיפשר בלוים תו לא מטמינן להו לכהנים. ת"ר הכל נכנסין לתקן ולבנות ולהוציא את הטומאה כהנים לוים וישראלים, מצוה בכהנים. אם אין שם כהנים נכנסין לוים. מצוה